

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

klart, at disse uromomenter må spille en rolle ved rigsdagens behandling af de problemer, vi her stilles ansigt til ansigt med.

Specielt i Danmark får disse urolige verdensøkonomiske forhold en betydelig indflydelse, idet Danmark som bekendt er et land med en meget stor udenrigshandel. Det er på den ene side en styrke. Kun gennem den specialisering, en stor udenrigshandel giver, er det muligt for Danmark at have så høj en levestandard, som vi har, en levestandard, som vi under krigen måtte se falde, men har set stige påny, og som vi håber yderligere at kunne sætte i vejret. På den anden side er den store berøringsflade overfor omverdenen et faremoment, idet den gør os så overordentlig følsomme overfor de økonomiske svingninger på verdensmarkedet.

Alt dette påvirker i forbindelse med den forlængelse af vareforsyningsloven, som vi nu står overfor, ikke mindst spørgsmålet om frilisterne. Frilisteproblemet må naturligt være et af de problemer, der står i forgrunden ved behandlingen af spørgsmålet om vareforsyningen og vareforsyningslovens forlængelse. Angående disse spørgsmål vil jeg gerne fastslå, at regeringen stedse har været og fortsat vil være indstillet på at yde det størst mulige bidrag til bestræbelserne for at frigøre den europæiske samhandel. Vi vil bidrage dertil efter vor bedste evne og i det omfang, hensynet til vor betalingsbalance og opretholdelse af produktion og beskæftigelse her i landet gør det muligt.

Disse synspunkter var da også grundlaget for de danske frilisteforslag, som i første omgang blev indgivet til Marshall-organisationen i Paris. Frilisteforslagene drejede sig her om vareimporten, der i 1948 beløb sig til omkring 446 mill. kr., hvoraf 81 mill. kr. faldt på gruppen nærings- og nydelsesmidler og foderstoffer, 182 mill. kr. på gruppen råvarer og 183 mill. kr. på gruppen bearbejdede varer, forslag, der svarer til en frigørelse på henholdsvis 40, 25 og 17 pct. af Danmarks samlede import indenfor disse 3 hovedgrupper fra de andre Marshalllande. De forslag, der i første omgang blev indgivet af Danmark og en række andre lande, nåede imidlertid aldrig at blive færdigbehandlet af organisationen i Paris. Forinden blev der på britisk initiativ overfor organisationen fremsat et forslag, som både hvad angår indholdet og den tid, der blev levnet landene til at overveje deres stilling til sagen, næsten havde karakter af en overrumpling.

Om resultatet af forhandlingerne i Paris og den stilling, vi fra regeringens side tog

til det britiske forslag, har jeg haft lejlighed til at redegøre udførligt både overfor folketingsudvalget om vareforsyningslovens forlængelse og overfor rigsdagens vareforsyningsudvalg, hvori også landstinget er repræsenteret, ligesom jeg ved finanslovdebatten i folketinget gav en udførlig redegørelse for de standpunkter, vi havde hævdet i Paris, de svar, vi havde fået, og de resultater, vi derefter var nået til. Jeg skal derfor ikke her trætte med gentagelser.

Situationen gav imidlertid anledning til fornyede overvejelser om de muligheder, der forelå for at overføre endnu flere varer til de danske frilister. Om mulighederne herfor har der været forhandlet indgående både med erhvervene og med partierne. Resultatet af overvejelserne er blevet, at regeringen har ment at kunne udarbejde nye forslag, som betegner en ikke ubetydelig udvidelse af de forslag, der blev indgivet til Marshall-organisationen i første omgang. Danmark har ganske vist ikke set sig i stand til at opfylde reglen om 50 pct.s frigørelse af importen, men at vi ikke opfylder denne regel bliver ikke nogen overraskelse for Marshall-organisationen i Paris, vor standpunkttagen under forhandlingerne havde netop været klart at gøre rede for alle de momenter, der gør, at dansk økonomi i den forbindelse må indtage en særstilling. Forslagene er ikke desto mindre udtryk for en betydningsfuld imødekommen af de synspunkter, som har motiveret det britiske forslag om en mere vidtgående frigørelse af den europæiske samhandel. De nye forslag betyder en udvidelse af den samlede frilisteimport, således at den regnet efter 1948-importtallet beløber sig til 654 mill. kr., heraf 105 mill. kr. på gruppen næringsmidler og foderstoffer, 278 mill. kr. på gruppen råvarer og 271 mill. kr. på gruppen bearbejdede varer. De nye forslag er ensbetydende med, at Danmark frigør henholdsvis 52, 38 og 25 pct. indenfor hver af de tre hovedgrupper af vor import fra de andre Marshalllande.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen er af den opfattelse, at de udvidelser af frilisteforslaget, som vi her er indgået på at foretage, er udtryk for et dristigt skridt. Vide kredse indenfor dansk erhvervsliv, først og fremmest arbejderne og industrien, er af samme anskuelse. Hovedlinien i regeringens importpolitik vil imidlertid blive fastholdt, og de nye frilisteforslag vil heller ikke stille sig hindrende i vejen for det. Regeringen har derimod ikke kunnet acceptere de mere vidtgående forslag om frilisteoverførsler, der er fremsat fra forskellig